

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

Fødevareministeren@fvm.dk

28. september 2022

Kære Rasmus

Det er med stor glæde, at vi hermed afleverer vores anbefalinger om bioressourcer til grøn omstilling. Det er vores svar på den opgave, regeringen stillede til Det Nationale Bioøkonomipanel i januar 2022. Som det fremgår af kommissoriet, har vi både rådført os med en gruppe af virksomheder, der er toneangivende inden for området, ligesom vi har afviklet en åben workshop med bred deltagelse. Vi er stolte af det resultat, vi her lægger frem for regeringen.

Brugen af bioressourcer og biogent kulstof i den grønne omstilling indeholder store potentialer, men også betydelige udfordringer, dilemmaer og begrænsninger. Der er ikke nok bioressourcer til at opfylde alle de behov, som udfasning af fossile ressourcer, samt ønsket om negative drivhusgasemissioner efterlader. Derfor er der brug for indsatser, der øger bioressourceproduktionen og sikrer udnyttelse af bioressourcernes fulde potentiale. Anbefalingerne indeholder derfor konkrete forslag til centrale tiltag, der kan ændre vores arealanvendelse og fremme kaskadeudnyttelse.

Hvis regeringen følger anbefalingerne fra Det Nationale Bioøkonomipanel, vil der være flere bioressourcer til rådighed for grøn omstilling i sektorer for fødevarer, ingredienser, foder, energi, transport og materialer, samtidig med, at der skabes samfundsøkonomiske gevinster på flere bundlinjer. Anbefalingerne anviser veje til at reducere den negative påvirkning af natur, miljø og klima, reducere behovet for import af energi, biomasse og planteprotein, samt skabe nye muligheder for vækst og arbejdspladser. Hvis anbefalingerne ikke følges, kan Danmark se frem mod en knaphed på bioressourcer, der vil gøre det vanskeligt at realisere de mange ambitiøse målsætninger om grøn omstilling og øget selvforsyning. Ansvarlige beslutninger om anvendelse af bioressourcer er nødvendige og vil få væsentlig betydning for, hvilken samfundsøkonomisk værdi vores bioressourcer kan skabe, og derved også for, hvor store omkostningerne til den grønne omstilling bliver. Formuleringen af en national bioøkonomistrategi er derfor central for at sætte en retning og vi mener, at vores anbefalinger udgør et solidt fundament for dette arbejde.

Konkrete løsninger på bioressourceområdet er nødvendige for at realisere regeringens ambitiøse klimapolitik, herunder Klimaloven og Landbrugsaftalen. Dette fremgår også af nylige udtalelser fra Klimarådet.

Både Danmark og den omkringliggende verden præges pt. af kriser og udfordringer, der ikke kan forudsiges. Pandemien og den sikkerheds- og forsyningspolitiske situation i Europa har illustreret den sårbarhed, der følger med, når man i høj grad baserer sin forsyningsikkerhed på internationale markeder. Derfor er der brug for at indrette vores fødevarer-, transport- og energisystemer mere fleksibelt og effektivt.

Vores anbefalinger bygger på en vision om at udnytte bioressourcernes fulde potentiale, og vi kommer derfor med bud på, hvordan dette kan realiseres. Der er f.eks. brug for, og plads til, en stor biogassektor i Danmark – men inputsiden skal være ressourcestrømme, der forinden har udnyttet deres fulde potentiale til andre formål, ikke mindst i fødevarerektoren. Det er nødvendigt, at der investeres i bioressourcer og kaskadeudnyttelse, for at

ansvarlig anvendelse af bioressourcerne kan følge med de store investeringer, der finder sted på energiområdet, herunder biogas, pyrolyse, bio- og PtX-brændstoffer samt kulstoflagring.

Målet med anbefalingerne fra Det Nationale Bioøkonomipanel er, at vi skal få de bioressourcer, vi har, til at række længst muligt – og samtidig sørge for at øge det samlede udbytte, reducere miljø- og klimabelastningen fra produktion og forbrug, og frigøre arealer til bl.a. natur og biodiversitet. Med andre ord skal vi sætte tæring efter næring, ikke ødsle med ressourcerne, ”gøre kagen større” og nøje overveje, hvad vi bruger, og hvad vi bruger det til.

Med venlig hilsen

Det Nationale Bioøkonomipanel

Asbjørn Børsting (formand)
DAKOFO

Bo Jellesmark Thorsen
Københavns Universitet

Marianne Ladekarl Thygesen
Dansk Erhverv

Andreas de Neergaard
Roskilde Universitets Center

Louise Bünemann
Dansk Industri

Mette Lübeck
Aalborg Universitet

Kim Grøn Knudsen
Haldor Topsøe

Irimi Angelidaki
DTU

Anders Frandsen
Dansk Skovforening

Bjarke Bak Christensen
DTU

Lars Visbech Sørensen
Food and Bio Cluster

Uffe Jørgensen
Aarhus Universitet

Katherine Richardson
Københavns Universitet

Katrine Lindegaard
3F

Henrik Jørgen Andersen
Arla Foods

Carsten Rahbek
Københavns Universitet

Anne Maria Hansen
Teknologisk Institut

Rikke Lundsgaard
Danmarks Naturfredningsforening

Lene Lange
LLa-Bio-Economy

Kristine van het Erve Grunnet
Dansk Energi

Bjarke Flytkjær Vestergaard
Økologisk Landsforening